

O B S A H:

Strana

1. **Potřeba prohloubeného pěstění charakteru v moderním školství.** 5
Důvody kulturní. — Nebezpečí pouhého vzdělání rozumového. — Etické podmínky intelektuální kultury. — Vzdělávání charakteru pro povolání. — Hygienický význam vzdělávání charakteru. — Pedagogika léčebná a morální.
2. **Škola a životní ideál.** 24
  - a) Jednostrannost moderní pedagogiky 24
  - b) Význam cíle výchovy všestranné 26
3. **Společná výchova obou pohlaví.** 31
  - a) Otázky předběžné a základní. 31
Co znamená »vědecký duch« v pedagogice? — Nutné prohloubení v dotazování. — Smysl vzájemného vyrovnávání obou pohlaví. — Nesprávný ideál kamarádství. — Koedukace a manželství. — Kritika Stanleje Halla. — Pravá vzájemná výchova obou pohlaví.
  - b) Pochybnosti didaktické. 51
Koedukace a individualisující vyučování. — Pravé úkoly ženského vzdělávání.
4. **Fysická a etická výchova.** 57
Nebezpečí sportu. — Antická a moderní tělesná cvičení. — Význam tělesné výchovy. — Ušlechtilí ideálu lidské síly.
5. **Činná škola a charakter.** 66
Význam výchovy k produktivnosti. — Nebezpečí amerikanismu. — Význam výchovy k receptivnosti.

	Strana
6. Školská lež.	73
a) Nebezpečí dosavadního stavu.	73
Preventivní a represivní pedagogika. — Příležitosti ke lži v životě školním.	
b) Boj proti školské lži.	76
Psychologie školské lži. — Lež z obrazivosti. — Lež patologická. — Heroická (altruistická) lež. — Lež sobecká. — Boj proti nepravému lesku. — Sebevýchova vychovatele.	
7. Sociálně-pedagogické úkoly ve škole.	102
a) Jedince a dav	102
Moc společnosti. — Školák a školní kamarádství. — Utužování osobní odolnosti. — Ušlechtnění sborového ducha. — Sociální výchova povah vůdcovských. — Anglický systém seniorů. — Americká školní obec.	
b) Výchova k vzájemné podpoře	124
Výcvik v odpovědnosti.	
c) Kamarádství a přátelství	133
Společenské způsoby mezi žáky. — Etika přátelství.	
d) Silní a slabí	137
8. Výchova politická.	140
Potřeba politické pedagogiky. — Nedostatky naší literatury o výchově státně-občanské. — Sociální výchova a politická výchova. — Buzení zájmu pro pořádek a zákon. — Utužování osobního charakteru. — Poučování. — Výchova světoobčanská a světopolitická.	
9. Žákovské samovraždy.	155
10. Škola a alkohol.	162
11. Pedagogika sexuální.	165
Jak se hnutí poučovací přemršťuje. — Poučování náboženská. — Správná výchova celková. — Vzdělávání vůle. — Opory v mladistvé duši. — Včasné	

zaučování. — Pedagogická nezbytnost pevných etických zásad. — Psychoanalýsa.

12. **Pedagogika poslušnosti.** 193
- a) Význam poslušnosti pro výchovu 193
 Stará a nová výchova. — Nevyjasněnost v moderní pedagogice svobody. — Individualita a osobnost. — Individualisování se přepíná. -- Mužský a ženský živel v pedagogice. — Individualismus a slabost vůle. — Americká a evropská pedagogika.
- b) Význam svobody pro poslušnost 215
 Oduševnělá poslušnost. — Smír poslušnosti a svobody v křesťanství. — Pestalozzi proti cepování v kázni. — Pedagogický význam maličností. — Výchova k sebekázni.
15. **Psychologické a pedagogické zřetele při reformě školní kázně.** 262
- a) Problém kázně za nových podmínek životních. . . 262
 Trvalý význam řízné kázně. — Kázeň a důstojnost lidská. — Vůdčí zásady nové kázně.
- b) Význam žákovské samosprávy pro školní kázeň. . 265
 Americké pokusy. — Zkušenosti ze Švýcarska, Rakouska a Německa. — Školní soudnictví a samospráva. — Žákovská samospráva a státoobčanská výchova. — Autorita učitelova a autorita žákovské organisace. — Nebezpečí a potřebné meze žákovské samosprávy.
- c) Pěstění sebecty a citu pro čest. 299
 Lidská důstojnost dítěte. — Patologický sebecit a jak s ním zacházeti. — Rákosková pedagogika. — Pedagogika důvěry. — Pedagogika povzbuzování. — Pedagogika zvířecí.
- d) Pokyny pro začátečníky 317
 Význam kázně. — První vystoupení. — Trpělivost a sebeovládání. — Sebevýchova.

- e) Poznámky k psychologii mládeže (se zvláštním zřetelem k letům vývoje) 334
 Moderní stav duševní je psychologickým schopnostem nepřízniv. — Podmínky pro psychologii mládeže. — K psychologickému posuzování a pedagogickému zacházení v letech vývoje. — Znalost duše a experimentální psychologie.
14. **K metodice etického vyučování.** 365
- a) Soustavné a příležitostné poučování o etice 365
 Ke kritice dosavadní morální pedagogiky. — Učebný pokus. — Kázání o morálce a pedagogika morálky.
- b) Etické pronikání všeho učiva 389
 Humánní výchova. — Etika při překládání. — Etika při počítání. — Etické využití vyučování přírodopisného. — Etika ve vyučování dějepisu. — Vlastivěda. — Etická hlediska při vyučování literatury. — Morální pedagogika ve vyučování čtení a psaní. — Symbolika vyučování zpěvu. — Využití tělocviku pro charakter.
15. **Náboženství a škola.** 412
-